

Motion till riksdagen 2020/21:2798

av **Betty Malmberg (M)**

Regelförenklingar efterlyses

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att företagens regelkrångel måste minska och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelförenklingsarbetet ska bli mer systematiskt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tillväxtverket ska ges fortsatt uppdrag att mäta företagens regelkostnader, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att företagens regelkostnader ska minska och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen årligen ska få en åiterrapportering om hur arbetet med regelförenklingar fortskrider, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

År 2018 publicerade OECD en rapport om hur medlemsländernas arbete med regelförenklingar fortlöper. Rapporten heter ”Regulatory Policy Outlook 2018” och visar att Sverige har fortsatt stora utmaningar. Bland annat framgår att Sverige brister när det gäller att utvärdera vilken effekt en ny lag får men också då det gäller att engagera fler i lagstiftningsarbetet. Rapporten visar tydligt att Sverige måste agera mer systematiskt i sitt arbete mot regelkrångel.

Detta är uppgifter som bekräftas från den så kallade Näringslivets regelnämnd. Årets undersökning som presenterades i maj visar att andelen företagare som anser att det har blivit krångligare att driva sitt företag fortsätter att öka. Av den senaste undersökningen från 2020 framgår till exempel att 15 procent av företagarna upplever att det har blivit svårare medan bara 4 procent anser att det har blivit enklare att följa de statliga reglerna jämfört med för ett år sedan. Dessutom var det 66 procent av de tillfrågade företagen

som bedömde att antalet anställda och försäljningen skulle öka om regelverken förändrades så att kostnader och risker minskar. Det är en uppgift som vi politiker måste ta till oss.

Illavarslande är också de uppgifter som visar att företagens regelkostnader ökar stadigt. Av Tillväxtverkets årliga rapport om regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft, framgår till exempel att företagens regelkostnader nu har ökat sex år i rad¹. Kostnaderna för år 2019 uppgick till hisnande 5,5 miljarder kronor. Bara sett till de årliga administrativa kostnaderna har de i genomsnitt ökat med ca en miljard kronor per år sedan 2013. Tillväxtverket konstaterar i rapporten att det uttalade målet från politiken att de administrativa kostnaderna år 2020 ska vara lägre jämfört med 2012, skulle kräva omfattande åtgärder. Denna utveckling måste vändas. Undertecknad anser också att Tillväxtverket ska få fortsatt uppdrag att årligen mäta regelkostnadernas utveckling.

Det är också tydligt att olika branscher påverkas olika av regelkrångel. I en undersökning som har gjorts av Sveriges Lantbruksuniversitet med flera, granskades olika regler som har riktats mot svenska lantbrukare de senaste 20 åren. Forskningsprojektet kallades "Byråkratin belastar och kostar" och visar att regelbördan och byråkratin för svenska lantbruksföretag då hade ökat med 120 procent på 20 år. Vidare framkom att antalet lagkrav som den enskilde lantbrukaren ska hålla ordning på har mer än fördubblats under samma tidsperiod och nu uppgår till över 600 stycken. Detta handlar alltså om nya regleringar. De förändringar som har skett inom lagkraven är inte inräknade. Sett till utvecklingen om antalet tillstånd som jord- och skogsbrukare behöver, och krav på journalföring av allt detta, är den likadan. Olika myndigheter begär in samma dokument, och lantbrukarna tvingas lägga alltmer tid på pappersarbete – tid som hade behövts till att utveckla verksamheten. Det är inte hållbart.

Redan år 2008 inrättade den moderatledda regeringen det statliga Regelrådet som har till uppgift att granska kvaliteten på konsekvensutredningar till olika lagförslag som kan få effekter för företag. Det var ett viktigt initiativ men också Regelrådet redovisar oroväckande uppgifter. I sin senaste årsrapport (2020) konstaterar de förvisso att utredningarna har blivit bättre med åren, men också att resultatet för konsekvensutredningarnas kvalitet varierar mycket mellan olika regelgivare. Årsrapporten visar till exempel att 77 procent av konsekvensutredningar som förvaltningsmyndigheter har gjort uppfyllde kraven på kvalitet, medan motsvarande andel för konsekvensutredningar som remitterades från Regeringskansliet var 60 procent. Än sämre resultat visade granskningen av olika utredningar (SOU) där 41 procent uppfyllde kraven på lagförslags effekter för företag. Detta är anmärkningsvärda uppgifter och inte acceptabla.

Regeringen har under året tillsatt en regelförenklingsutredning riktad mot mikro-företag. Dessutom har näringsministern varit ute på en så kallade förenklingsresa. Det är bra om det leder till nytänkande och ett nytt avstamp för att minska regelkrånglet. Viktigt är därför att vi framdeles systematiskt utvärderar olika regelverk så att reglerna ges en mer effektiv och ändamålsenlig utformning. Att det fastställs nya konkreta mål för regelförenklingsarbetet och att riksdagen årligen får en återkoppling om hur arbetet fortskrider.

Om svenska företag ska kunna konkurrera med företag i andra länder krävs att den svenska regeringen tar arbetet med regelförenklningar på allvar och prioriterar detta. Det

¹ <https://nnr.se/pressmedelande-fortsatt-okade-regelkostnader-och-krangliga-regelverk-for-svenska-foretag-kraftiga-atgarder-kravs>.

är så svenska företags konkurrenskraft kan stärkas och tillväxten öka. Detta måste riksdagen ge regeringen tillkänna.

Betty Malmberg (M)